

OKUL ÖNCESİ EĞİTİM KURUMLARINDA KARŞILAŞILAN SORUNLARA İLİŞKİN VELİ GÖRÜŞLERİ

EVALUATION OF PARENTS' PERCEPTIONS ABOUT PROBLEMS ENCOUNTERED IN PRESCHOOL EDUCATION

Ayfer TOMAN¹

Öz

Eğitimin her kademesinde olduğu gibi okul öncesi eğitimde de okul bileşenlerinin önemli bir parçası öğrenci velileridir. Bu çalışmada, okul öncesi eğitim kurumlarında karşılaşılan sorunların veli görüşlerine göre incelenmesi amaçlanmaktadır. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu kolay örnekleme yöntemi ile Ankara/Çankaya sınırlarında bulunan bir anaokulu velileri oluşturmaktadır. Araştırmaya toplam 50 veli katılmıştır. Veri toplama aracı olarak araştırmacı/ lar tarafında geliştirilmiş olan okul öncesi eğitim kurumlarına ilişkin veri görüşleri anketi uygulanmıştır. Okul öncesi eğitim kurumlarına ilişkin veri görüşleri anketinin veri analizi frekans ve yüzde kullanılarak yapılmıştır. Araştırma sonucunda velilerin, anaokulların fiziki tasarımının öğrencilerin ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde yeterli olmadığı, okul yönetim becerilerinin yükseltilmesi gerektiğini, okul veli işbirliğinin artırılması için bazı adımların atılması gerektiği, eğitime dair içeriklerin sürekli güncellenmesi ve veli görüşlerinin de alınmasının yararlı olacağı yönünde görüş bildirdikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Okulöncesi eğitim, veli görüşleri, eğitim sorunları

Abstract

As in all levels of education, an important part of school components in pre-school education is the parents of the students. In this study, it is aimed to examine the problems encountered in pre-school education institutions according to the opinions of the parents. In the research, descriptive survey model, one of the quantitative research methods, was used. The study group of the research consists of the parents of a kindergarten located in the borders of Ankara / Çankaya with the easy sampling method. A total of 50 parents participated in the research. As a data collection tool, a data opinion questionnaire on pre-school education institutions developed by the researcher/s was applied. The data analysis of the data opinions survey on pre-school education institutions was carried out using frequency and percentage. As a result of the research, it was concluded that the parents stated that the physical design of the kindergartens is not sufficient to meet the needs of the students, that the school governance skills should be increased, that some steps should be taken to increase the school-parent cooperation, that it would be beneficial to constantly update the educational content and to get the opinions of the parents.

Keywords: Preschool education, parents' opinions, educational issues

GİRİŞ

Doğumdan ölüme kadar süren bir zamanı kapsayan eğitim; öğrenme, anlama ve anlamlandırmanın davranışa dönüşümü olarak değerlendirilmektedir. Bu denli uzun bir zamana yayılan eğitim etkinliklerinde birey öğrenmesine kritik öneme sahip dönemlerden ilki ilk çocukluk dönemidir (Sevinç, 2003). Temel eğitimin ilk basamağı olan okulöncesi eğitimi, kreş ve anaokulu eğitimi olarak 0-6 yaş aralığına hitap etmektedir. Bu dönemde edinilen kazanımlar, temel bilgi ve beceriler, çocukların daha sonraki öğrenmelerinde güçlü bir temel olarak öğrenme süreçlerini hızlandırmakta, kolaylaştırmakta ve daha nitelikli hale getirmektedir. Okul öncesi dönem eğitimi, çocuğun, aileden sonraki ilk

¹ Okul Müdürü, Çankaya Strateji ve Bütçe Başkanlığı Anaokulu, ORCID No: 0000-0001-2345-6789, ayfertoman@gmail.com

toplumsallaşma deneyimi olduğundan ve bu dönemde edindiği sosyal alışkanlıkların bir ömür boyu hayatını şekillendirmesi sebebiyle ciddi öneme sahiptir.

Yaşamın ilk yıllarında çocuklara verilen eğitimin, bireylerin ileriki yaşantıları üzerinde uzun vadeli etkileri olduğu düşünüldüğünde, çocukların bu ilk dönemlerde aldıkları eğitimin niteliğinin önemi artmaktadır (Çapri, Balcı ve Çelikkaleli, 2010; Akkaş, 1993). Nitekim erken dönemde başlayan eğitim faaliyetlerinin etkili sonuçlar vermesi (Yıldırım ve Koçak, 2001; Senemoğlu, 2016:138) ve insan kaynağının gelişiminin en büyük sermaye olduğu anlayışı birçok ülkede erken çocukluk döneminde verilen eğitime ayrı bir önem verilmesini de sağlamıştır. Özellikle çalışan anne sayısının artması, oyun alanlarının azlığı ve şehir hayatının sıkışık düzeni okul öncesi eğitim kurumlarının sayısını arttırmıştır (Gündoğan, 2002; Çetinsoylu, 1998). Ayrıca okul öncesi eğitim alan çocukların diğerlerine göre bedensel, zihinsel, duygusal ve sosyal gelişiminde gözlenen farkın görülmesiyle okul öncesi eğitim birçok ülkede yaygınlaşmıştır.

Tarihsel süreç incelendiğinde sanayi devrimi ile kentleşmenin hızlanmasına bağlı olarak aile yapıları daralmış (Turgut, 2017), aileler küçülmüş anne, baba ve çocuklardan oluşan yapılara dönüşmüştür. Çocukların eğitiminden sorumlu olan anne artık bu ihtiyacı tam olarak karşılayamadığından çocuğun bakım ve eğitim ihtiyaçlarını giderme işini kreş ve anaokulu gibi kurumlar eli ile yürütmeye başlamıştır. Günümüzde ailenin, sevmek ve sevimliyi kapsayan sevgi işlevi, üremeyi kapsayan biyolojik işlevi ve çocuğun eğitilmesini kapsayan toplumsallaştırma işlevi bakımından önemini koruyor olsa da okulların işlevi de giderek arttığından okul aile işbirliğinin gereği ortaya çıkmıştır. Nitekim okul aile işbirliği programlarına erken yaşlarda başlanılmasının ve okul yılları boyunca sürdürülmesinin, çocukların davranışlarını ve akademik başarılarını etkilediği ve olumlu yönde arttırdığı (Akbaba ve Samancı, 2004) tespit edilmiştir. Çünkü okullar topluma açık kurumlardır. Okulları açık sisteme dönüştüren en önemli etken ise okulun yaşayan bir organizasyon olarak toplumun parçası olmasıdır. Girdi ve çıktısı insan olan eğitim sistemi toplumsal ihtiyaçlara cevap verme hedefinden kaynaklı toplumsal denetime tabi olurlar. Aile çocuğun içine doğduğu eğitim birimi gibidir. Okullar ise planlı ve programlı eğitimin gerçekleştirildiği yapılardır. Bir tasarımın ürünü olan okullar, toplumsal talepler doğrultusunda amaç ve hedefler koymuş belli sistemi olan yapılar olarak hayatımızda yer edinirler. Bu durum aslında okulun sivil bir yapı olarak yapılandırılmasının da kaçınılmaz olduğunu göstermektedir.

Eğitimin başarılı olabilmesi bütüncül yaklaşımların sistematik olarak işletilmesi ile mümkündür. Nitelikli bir okul öncesi eğitim faaliyetinde eğitimin girdisi ve destekçisi unsurların işe koşulması ile mümkün olmaktadır. Okulun en önemli destekçilerinden olan aile sürekli okul ile temas ederek okul işleyişinin bir parçası haline ister istemez gelmektedir. Okullarda uygulanan eğitim programları ne kadar iyi hazırlanırsa hazırlansın, okul aile işbirliği sağlanamazsa başarılı olamaz. Okulda uygulanan programın başarısı ve bu başarının kalıcı sürdürülebilir olması ve kalıcı davranış değişiminin olabilmesi için ailenin bu süreçlerde bulunması gerekmektedir (Sucuka 2004).

Ailelerin okul ve eğitim süreçlerine katılımını ifade eden bu işbirliği okul öncesi eğitim kurumunun amaç ve hedeflerini gerçekleştirmede ailenin sunacağı yaklaşımların bütünü olarak görülebilir. Okul ve ailenin ortak hedefe odaklanmasında ortak payda öğrenciye kazanım olarak sunulmaya çalışılan eğitim kademesinin amaç ve hedefleridir. Bu amaç ve hedeflerin gerçekleşmesi için aileye düşen rollerin yerine getirilmesi aslında çoğunlukla gönüllülük esasına dayalı gibi görünse de kabul edilmiş bir zorunluluğu da ifade etmektedir (Tezel ve Ünver, 2005; Kuzu, 2006). Erken çocukluk döneminde gerçekleştirilecek eğitim faaliyetlerinde çocuk odak olmakla birlikte çocuğu tek başına eğitimin odağına almak yeterli olmayacaktır. Erken çocukluk döneminde aile etkisi yüksek

düzydedir. Bu yüzden bu dönem eğitim planlamasında aile katılımı mutlak surette eğitim faaliyetlerini bizzat bir parçası olarak planlanacağı gibi destekleyici unsur olarak da planın bir parçasına dâhil edilmelidir. Eğitimci olarak başarılı bir okul öncesi eğitimi amaçlanıyorsa içine anne ve babayı da alan aile eğitim yapısı tasarlanmalıdır (Cömert ve Güleç, 2004).

Erken çocukluk eğitiminde ailenin eğitim sürecinde yer alması çok önemlidir. Çünkü çocuk, aile bütünlüğünden kopmak istemediğinden ebeveynini eylemlerinin bir parçası olarak görmek ister. Destekleyici veya onaylayıcı olarak ebeveynlerini yanında görmek isteyen çocuk, okul sürecinde de bu bağın devamını istemektedir. Okul ve ev odaklı yaşamını şekillendiren çocuklar bu iki yapıyı kendi yaşamlarının florası olarak kodladıklarından birbirinden kopuk olması düşünülemez (Akbaba ve Samancı, 2004; Kaya, 2002; Eliason ve Jenkins, 2003). Okul ve aile, çocukta oluşturmak istediği istedik davranışları sağlamak ve kalıcı hale getirmek için karşılıklı katkı sunmak durumundadırlar. Ebeveynleri okulöncesi eğitimin bir parçası haline getirmek ebeveynleri bilinçlendirmekle mümkündür. Bilinçlendirilen ebeveynlerin desteği ile okul başarısını olumsuz etkileyen hususlarla mücadele etmek mümkün olacaktır (Gürşimsek, 2003).

Okul öncesi eğitimde, aileler ile iletişime geçmek ve problem sahalarını tespit etmek önem arz etmektedir. Bu çalışmada, okul öncesi eğitim kurumlarında yaşanan sorunları tespit etmek için velilerin görüşlerine başvurulmuştur. Bu bağlamda araştırmanın temel amacı, okul öncesi eğitim kurumlarında yaşanan sorunları velilerin görüşleri çerçevesinde tespit etmektir.

ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Araştırmada velilerin okul öncesi eğitimde yaşanan sorunlar hakkındaki görüşlerini belirlemek amacıyla nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modeli, var olanı tespitte yönelik bir çalışma olarak araştırmacının geçmişte ya da hâlen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemesini amaçlayan bir yaklaşımdır (Karasar, 2019; Sığırı, 2018). Bu araştırmada amaç, okul öncesi eğitim kurumlarında var olan sorunları velilerin görüşleri bağlamında değerlendirmektir.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu kolay örnekleme yöntemi ile ulaşılmış 50 veli oluşturmaktadır. Ankara/Çankaya sınırlarında bulunan bir devlet anaokulunda eğitim gören 50 çocuğun velisi araştırmaya gönüllü olarak katılım sağlamıştır. Araştırmaya katılan velilere ilişkin bilgiler tablo 1’de yer almaktadır.

Tablo 1: Katılımcılara ilişkin demografik bilgiler

Veli Durumu	F	%
Annesi	25	50
Babası	23	46
Amcası	1	2
Dedesı	1	2
Meslek		
Esnaf	2	4
İşçi	4	8
Memur	34	68
Çiftçi	1	2
Diğer	9	18
Eğitim Düzeyi		

Lise	7	14
Üniversite	43	86
Aylık Gelir		
0 – 3000	5	10
3001 – 7500	24	48
7501 – ve üzeri	21	42
Çocuğun Aile Durumu		
Anne Baba Beraber	47	94
Anne Baba Ayrı	3	6
Çocuğun Cinsiyeti		
Kız	32	64
Erkek	18	36

Tablo 1 incelendiğinde çalışma grubunda yer alan velilerin %50’si anne, %46’sı baba, %2’si amca ve %2’si dede vasfıyla öğrenci velisidir. Meslek dağılımlarının ise %4’ü esnaf, %8’i İşçi, %68’inin memur, % 2’sinin çiftçi, % 18’inin diğer meslek gruplarından olduğu görülmektedir. Velilerin eğitim düzeylerine göre dağılımı incelendiğinde velilerin %86’sının üniversite, %14’ünün ise lise mezunu olduğu görülmektedir. Velilerin gelir düzeyine göre dağılımı ise %10’nun asgari ücret ve altı olduğu, % 48’nin 300 – 7500 TL Aralığında ve %42’sinin ise 7500 TL ve üzeri olduğu görülmüştür. Ankete katılan velilerin %94’ünün anne baba birlikte olduğu ve aile bütünlüklerini korudukları, % 6’sının boşanmış olduğu görülmüştür. Araştırmaya katılan velilerin %64’ünün kız çocuğu velisi, %36’sının erkek velisi olduğu görülmektedir.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen okul öncesi eğitim kurumlarına ilişkin veri görüşleri anketi kullanılmıştır. Anket formu oluşturulurken, ilgili literatür taranmış, okul öncesi öğretmenleri ve velilerle görüşmeler yapılmıştır. Ardından bir madde havuzu oluşturulmuştur. Oluşturulan taslak anket uzman görüşüne sunulmuş ve uzmanların görüşleri çerçevesinde ankete son şekli verilmiştir. Anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, kişisel bilgiler, ikinci bölümde ise okul öncesi eğitim kurumlarında yaşanan sorunlara ilişkin 20 madde yer almaktadır. 20 maddelik anket soruları 5 cevap seçeneği içermektedir. “Kesinlikle Katılıyorum”, “Katılıyorum”, “Orta Düzeyde Katılıyorum”, “Katılmıyorum”, “Kesinlikle Katılmıyorum” şeklinde seçenekler kullanılmıştır.

Verilerin Analizi

Verilerin analizi betimsel istatistiklerden frekans (f) ve yüzde (%) kullanılarak yapılmıştır. Elde edilen veriler tablolardan hareketle yorumlanmıştır.

BULGULAR

Araştırmaya katılan velilerin ‘okul öncesi eğitim kurumlarına ilişkin görüşleri anketi’ndeki maddelere verdikleri cevaplar ayı ayrı analiz edilerek sunulmuştur. Ankette yer alan her ifadeye velilerin verdikleri cevaplar frekans (f) ve yüzde (%) olarak tablo 3’te sunulmuştur.

Tablo 2: Velilerin okul öncesi eğitim kurumlarına ilişkin görüşleri anketindeki maddelere verdikleri cevaplara ilişkin frekans ve yüzde tablosu

Maddeler	Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Orta düzeyde katılıyorum		Katılıyorum		Kesinlikle Katılıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1- Okul, öğrencilerin sağlığı, gelişimi açısından uygun fiziki ortama sahiptir (Rutubetsiz, ferah, mekân tasarımının uygunluğu, vs.).	1	2	-	-	4	8	1	2	3	7
2- Okulumuz her zaman temiz ve hijyen kurallarına uygundur.	1	2	-	-	1	2	6	12	4	8
3- Okulumuz fiziki tasarımı öğrenci güvenliği dikkate alınmıştır.	1	2	1	2	5	10	7	14	3	7
4- Okulun yemek hanesindeki malzemeler temiz ve sağlıklıdır.	-	-	-	-	4	8	6	12	4	8
5- Öğrencilerin uyku saatleri için hazırlanmış mekânlar rahat, sağlıklı ve temizdir.	-	-	3	6	6	12	1	2	3	6
6- Okulda yabancı kişilere karşılık güvenlik önlemleri alınmaktadır.	1	2	-	-	2	4	4	8	4	8
7- Okulumuzda derslerin içerikleri ve hazırlanan programları öğrencinin düzeyine uygundur.	1	2	-	-	3	6	1	2	3	6
8- Okulumuz sınıflarında yeterli eğitim materyalleri bulunmaktadır.	-	-	2	4	4	8	2	4	2	4
9- Okulda yeterince sportif faaliyetler düzenlenmektedir.	1	2	3	6	1	2	1	3	1	3
10- Okuldaki sosyal etkinlikler öğrencinin yeteneklerini geliştirecek şekilde düzenlenmektedir.	2	4	2	4	4	8	1	2	3	6
11- Okulda öğrencilere yönelik birebir ilgi ve rehberlikte çalışmalar istenen düzeydedir.	1	2	2	4	1	2	1	3	2	4
12- Okulda öğrencilerin anlık sağlık sorunlarına gerekli hassasiyet gösterilir.	1	2	-	-	3	6	6	12	4	8
13- Veliler ve okul çalışanları istenen düzeyde işbirliği içindedir.	-	-	1	2	4	8	6	12	3	7
14- Okul yöneticilerine ve öğretmenlere ihtiyaç duyduğum an rahatlıkla ulaşabiliyorum.	1	2	1	2	4	8	5	10	3	7
15- Okul yönetimine ilettiğim sorunların çözümüne gayret gösterilir.	1	2	-	-	1	2	8	16	4	8
16- Öğrenci kayıt kabul işlemleri gerektiğinde alınacak nakil, öğrenci belgesi vb. belgeler zamanında düzenlenir.	1	2	-	-	1	2	6	12	4	8
17- Okulun personeli bize saygılı, nazik ve güler yüzlü davranırlar.	-	-	-	-	3	6	6	12	4	8
18- Okulda kararlar alınırken veli görüşleri de dikkate alınır.	-	-	2	4	6	12	1	2	3	6
19- Çocuklarımızın eğitsel ve psiko-sosyal gelişim süreçleri ile ilgili yeterli bilgi alıyoruz.	-	-	1	2	7	14	7	14	3	7
20- Okulda her türlü değerlendirme ve ödüllendirme objektif ölçütlere uygundur.	2	4	1	2	7	14	7	14	3	7

Tablo 2 incelendiğinde; 20 Maddelik ölçekte okul sorunlarına yönelik veli değerlendirmelerinin birçok maddede kesinlikle katılıyorum cevabı verenlerin %70 ve üzerinde olduğu görülmektedir. Bu durum genel anlamda velilerin okul öncesi eğitim kurumlarından memnun olduklarını ve okulda verilen hizmetten memnun kaldığını göstermektedir.

Görüş beyan eden 50 velinin %28'i okulda sportif faaliyetlere ilişkin veli beklentisinin yeterince karşılanamadığına yönelik görüş bildirmişlerdir. Onaylanmayan veya beklentinin kısmen karşılanmadığı ikinci en düşük maddenin %26 ile okuldaki rehberlik çalışmalarına yönelik olan madde olduğu anlaşılmaktadır. Araştırmanın yapıldığı okulda rehber öğretmen olmayışı bu durumun bir açıklaması olabilir.

Okulda hijyen ve sağlık konusu ile ilgili olan 2, 4. 12. maddelerin büyük oranda olumlu cevaplar aldığı ve bu konuda okula ve yönetime güvenildiği anlaşılmaktadır.

Okulda güvenlik konusu; okul tasarımının öğrenci güvenliğine uygunluğu ve dış tehditlere karşı olarak iki boyutlu ele alınmıştır. Bu başlık ile ilgili olan 3 ve 6. Maddelere yine büyük oranda olumlu yönde cevaplar alınmıştır. Veliler çoğunlukla katılıyorum ve kesinlikle katılıyorum diyerek sorun varlığının az olduğu yönünde görüş ifade etmişlerdir. Okul güvenliği sağlıklı bir eğitim için olmazsa olmazlardandır. Velilerin kaygı düzeyini düşürmek çocukların güvenliğini öncelikle okul idarelerinin hassasiyetle üzerinde durması gereken bir konudur.

Eğitimsel yeterliliklerle ilgili olan maddelerin diğer maddelerin ortalamasını yakalayamadığı ve eğitime yönelik veli görüşünün orta düzeyde olduğu görülmüştür. İlgili maddeler olan 7, 8, 9, 10, 11 ve 20. Maddelere bakıldığında görece orta düzeyde bir katılımın ağır bastığı görülebilir. Bu durum diğer durumlara nispeten eğitimsel yeterliliklere yönelik velilerin yeterince memnun olmadıkları şeklinde değerlendirilebilir.

Okul fiziki tasarımının verilen eğitim kademesine göre oluşturulması sağlıklı bir eğitim için önemli çok önemlidir. Anaokullarında çocukların psiko-motor gelişimlerini desteklemeye yönelik olmalıdır. Okul fiziki tasarımının çocukların hareket kabiliyetini arttıracak ve sosyalleşmesini güçlendirecek şekilde olması sağlıklı bir eğitimin ilk şartı olarak görebiliriz. Bu bağlamda çalışma grubunun okul fiziki tasarımını ilgilendiren maddelere ilişkin tereddütlerinin olduğu görülmüştür.

SONUÇ ve TARTIŞMA

Anaokullarında ve anasınıflarında verilen eğitimi bir üst kademeye hazırlayıcı boyutundan hareketle bu kademenin planlanmasında gerekli özenin gösterilmesi sağlıklı bir temel oluşturmak bakımından çok önemlidir. Çünkü kademeler arası geçişlerde oluşacak yetersizlikler bir üst kademeyi amaç ve hedeflerine ulaşmada başarısızlığa itecek veya çalışmalarını zorlayacaktır. Anaokullarında verilen eğitim ilkökulda verilecek olan eğitime bir altyapı oluşturması bakımından ve çocuğun erken dönemde gelişiminin desteklenmesi ile çocuğa hayat boyu büyük kazanımların önünü açacağı muhakkaktır (Kaya ve Güntekin, 2003:314). Günümüzde velilerin okul öncesi eğitimin önemine olan inançlarından dolayı okul öncesi eğitim zorunlu olmadığı halde büyük bir yönelimin olduğu görülmektedir. Araştırmada görüldüğü üzere velilerin okul öncesi eğitim kademesinde eğitim yeterlilikleri hususunda beklentilerinin çoğunlukla karşılandığı; bununla birlikte bazı konularda beklentilerin ideal düzeyde karşılanmadığı anlaşılmaktadır.

Araştırmada elde edilen sonuçlardan biri okulun fiziki yeterliklerine yönelik beklentilerin tam olarak karşılanmadığıdır. Okulda uzun süre geçiren çocukların bazı aktiviteleri gerçekleştirmede okulun mekânsal yetersizliğinden kaynaklı kısıtlandığı anlaşılmaktadır. Sportif faaliyetler için bir mekan bulunmaması veliler tarafından sorun olarak görülmüştür. Nitekim bu çağda çocukların enerjilerini boşaltmaları ve daha çok hareket etme arzularını karşılayacak geniş bahçe ve ferah ortak etkinlik alanlarının varlığını bir gereksinim olarak ortaya koymuştur. Anaokulları inşa edilirken çocukların ihtiyaç duyduğu oyun, spor ve sosyal faaliyetler için mekânsal tasarımlara dikkat edilmelidir. Bu sorunların temel çıkış noktalarından bir tanesi farklı amaçlarla inşa edilmiş yapıların sonradan eğitim için dönüştürülmesi olabilir (Duymuş, 2016). Araştırmalardan elde edilen sonuçlara göre okul öncesi kurumlarda fiziksel yeterliklerin standartlara çoğunlukla uygun olmadığı, materyal eksikliklerinin yaygın bir sorun olduğu ve fiziki eksikliklerin programın uygulanması önünde önemli bir engel olduğu tespit edilmiştir (Can ve Kılıç, 2019; Sabancı, Altun ve Uçar Altun, 2018; Tükel, 2017; Güçhan Özgül, 2011; Kalkan, 2008;). Kurşunlu (2018) okul öncesi eğitim kurumlarının fiziki özelliklerini

incelediği tez çalışmasında da benzer sonuçlara ulaşmıştır. Sınıf büyüklüklerinden lavabolarına, koridorlarından bahçelerine fiziki olarak birçok yönden problem teşkil eden yapıların yaygın olarak kullanıldığı sonucuna ulaşmıştır.

Bütün eğitim kademelerinde olduğu gibi ve araştırma bulgularında da elde edildiği üzere okul öncesi ve anasınıflarında da eğitimin niteliğinin artırılması birincil sorunlar arasındadır. Niceliksel büyüme yani okullaşmanın artması bir başarı olarak telakki edilebilir ancak önemle üzerinde durulması ve konunun özellikle akademik boyutuna dikkat çekilerek niteliksel gelişmenin sağlanması çok önemlidir. Akademik başarının ölçümüne yönelik gerçekleştirilecek ölçme ve değerlendirmeler bu bağlamda önemli ipuçları verecektir. Babaroğlu (2018) yaptığı çalışmada okul öncesi eğitim kurumlarının fiziksel yetersizliklerinin programın uygulanmasında sorun teşkil ettiği ve böylece eğitimin kalitesinin olumsuz etkilendiğini ifade etmektedir. Ağgül Yalçın ve Yalçın (2018) tarafından yapılan araştırma sonuçlarında da öğretmenlerin fiziki yetersizlik, materyal eksikliği ve programın bazı yönleriyle yetersizliğinden kaynaklı eğitim kalitesinin olumsuz etkilendiğini belirttikleri tespit edilmiştir. Eğitimsel yeterliliğin sağlanabilmesi çocukların sıkılmadan enerjilerini boşaltarak temel bilgi edinimi ve psiko-motor gelişimi için eğitim materyali ve eğitimsel içeriklerin özenle hazırlanması ve bilimsel gelişmelerin yakından takibi çok önemlidir. Velilerin bu konuda beklentilerinin yüksek olması ankete yansımış ve okula dair beklentileri istendik düzeyde karşılamadığı ileri sürülmüştür.

Anaokullarında rehber öğretmen kadroları öğrenci sayısına göre tahsis edilmiş bir dönemde kaldırılmış sonra tekrar getirilmiştir. Her anaokulunda rehber öğretmen kadrosu bulunmamaktadır. Nitekim çalışmanın yapıldığı okulda da rehber öğretmen bulunmamaktadır. Bunun sonucunda da veliler bu eksikliğe işaret etmişlerdir. Tam donanımlı anaokullarında rehber öğretmen kadroları ve sosyal servisin ve irtibatlı olunan sağlık birimlerinin oluşturulması gerekmektedir.

Öneriler

Okul fiziki yapılanmaları uygun mimari özellikleri barındırmalı ve okul inşaa sürecinde bu konuya özen gösterilmelidir. Okul mimarileri çocukların dünyasına hitap edecek şekilde tasarlanmalıdır. Sportif faaliyetler, oyun alanları, trafik eğitim alanları, okul içi küçük atölyeler oluşturularak çocukların el becerilerini geliştirecekleri mekanlar sunulmalıdır.

Gelişmiş ülkelerde okul öncesi eğitim uygulamalarına yönelik derlemeler yapılarak bakanlık okul gelişim ekipleri vasıtasıyla pilot okul uygulamaları ile verilerin toplanması ve bu verilerin akademik değerlendirmelere tabi tutularak eğitimin planlanmasında ufuk vermesi sağlanmalıdır. Okul veli işbirliğinin aktif bir zeminde sürdürülmesi için yasal alt yapı güçlendirilerek velilerin güçlü paydaşlar olarak konumlandırılması gerekmektedir. Eğitim müfredatının canlı ve dinamik özellikte olması için yerel talepler ve dünyadaki gelişmeler dikkate alınmalıdır.

KAYNAKÇA

- Ağgül Yalçın, F. ve Yalçın, M. (2018). Okul öncesi öğretmenlerin okul öncesi eğitimin sorunlarıyla ilgili görüşleri: Ağrı ili örneği. *Elementary Education Online*, 17(1).
- Akbaba, S. ve Samancı, O. (2004). İlköğretimde Veli-Öğretmen Görüşmelerinin Değerlendirilmesi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 12. *Eğitim Bilimleri Kongresi Bildiriler*, 2: 1431- 1442.
- Akkaş, S. (1993). Okul öncesi Eğitimde Müzik, *Gazi Üniversitesi, Mesleki Eğitim Fakültesi*, Ankara.
- Babaoğlu, A. (2018). Eğitim Ortamları Açısından Okul Öncesi Eğitim Kurumları. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(3), 1313-1330.

- Can, E. ve Kılıç, Ş. (2019). Okul öncesi eğitim: Temel sorunlar ve çözüm önerileri. *Milli Eğitim Dergisi*, 48(1), 483-519.
- Cömert, D. ve Güleç, H. (2004). Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Aile Katılımının Önemi: Öğretmen-Aile-Çocuk ve Kurum, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 6(1), 131-145.
- Çapri, B., Balcı, A. ve Çelikkaleli, Ö. (2010) İlköğretim Öğretmenlerinin Sınıf İçi İstenmeyen Davranışlara İlişkin Görüşlerinin Karşılaştırılması, *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi cilt 6, sayı 2*.
- Çetinsoylu, N. A. (1998). “İki Farklı Sosyal Çevrede Okul öncesi Eğitim Kurumlarına Giden Çocukların Anne-Babaların Beklentilerinin İncelenmesi”, *İstanbul: Marmara Ün. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*.
- Demirel, Ö. (1989). Ya-Pa 6. Okul Öncesi Eğitim ve Yaygınlaştırılması Semineri. İstanbul: *Ya-Pa Yayınları*,
- Duymuş, H. (Editör). (2016). Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Yapısal ve Dış Mekân Tasarımı (1. Basım). Adana, Karahan Kitapevi. ISBN: 978-605-4989-83-6
- Eliason, C. and Jenkins, L. (2003). A Practical Guide to Early Childhood Curriculum Upper Saddle River. N. J. Merrill.
- Güçhan Özgül, S. (2011). Okul öncesi eğitim ortamlarının kalite değişkenleri açısından değerlendirilmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. *Balıkesir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Balıkesir*.
- Gündoğan, A. (2002). Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Çalışan Öğretmenlerin Karşılaştıkları Sorunlar (Denizli ili örneği). Denizli: Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*.
- Gürşimşek I. (2003) Okul Öncesi Eğitime Aile Katılımı ve Psikososyal Gelişim. *KUYEB*, 3(1), 125-144.
- Kalkan, E. (2008). Okul öncesi eğitim kurumlarında kalitenin fiziksel koşullar açısından incelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, *Hacettepe Üniversitesi, Ankara*.
- Karasar, N. (2019). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*, Ankara: Nobel Yayınları.
- Kaya, Ö. M. ve Gültekin, M. (2002). Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Uygulanan Programlara Ailelerin İlgi ve Katılımları İle Okul Öncesi Eğitim Kurumlarının Aile Eğitimine Katkısı Konusunda Anne- Baba Görüşleri *Omep Dünya Konsey Toplantısı ve Konferansı Bildiri Kitabı, Cilt: 3*. Ankara: YA-PA Yayınları
- Kurşunlu, E. (2018). Türkiye’deki Okul Öncesi Eğitim Kurumlarının Fiziksel Özelliklerinin İncelenmesi. Yayınlanmamış Doktora Tezi, *Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü*.
- Kuzu, N. (2006). Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Uygulanan Aile Katılım Çalışmalarının Anne Davranışları Üzerindeki ve Annelerin Okul Öncesi Eğitime Yönelik Görüşlerine İlişkin Etkisinin İncelenmesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi *Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü*.
- Morrison, G. S. (2003). Fundamentals of early childhood education. (3. Edition) *Ohio: Merriell Prentice Hall*.
- Sabancı, A., Altun, M. ve Uçar Altun, S. (2018). Okul yöneticilerinin, öğretmenlerin ve velilerin görüşlerine göre ana sınıfı eğitiminde karşılaşılan sorunlar. *Kuram Ve Uygulamada Eğitimi Yönetimi Dergisi*, 24(2), 339-385.
- Senemoğlu, N. (2016). *Gelişim Öğrenme ve Öğretim Kuramdan Uygulamaya*, Ankara, Anı Yayıncılık.
- Sevinç, M. (2003). *Okul Öncesi Eğitimde Etkili Sınıf Yönetimi. Erken Çocuklukta Gelişim ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar*, İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Sığırı, Ü. (2018). *Nitel Araştırma Yöntemleri*, İstanbul: Beta Yayınları.

-
- Sucuka, N. (2004). Okul Öncesi Veli Çocuk Eğitim Programı. Eğitimde İyi Örnekler Konferansı, *İstanbul Ocak 2004, Sabancı Ün. İstanbul*.
- Tezel Ş. F. ve Ünver, N. (2005). “Okul Öncesi Eğitim Programlarında Aile Katılımı”. *Kastamonu Eğitim Dergisi, 13(1): 23-30*
- Turgut, F. (2017). Tarihsel Süreçte Aile Kurumunun Dönüşümü ve Geleceğine Yönelik Çıkarımlar, *Medeniyet Ve Toplum Dergisi Cilt 1, Sayı 1*.
- Tükel, A. (2017). 2013 Okul öncesi eğitim programı ile ilgili öğretmen görüşleri. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, *Selçuk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü*.
- Yıldırım, A. ve Koçak, N. (2016). Okulöncesi Eğitim Kurumlarından Yararlanmayan 4-5 Yaş Çocuklarının Dil Gelişimini Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi. *Eğitim Bilim ve Teknoloji Araştırmaları Dergisi (1), 2,133-143*.